

Notitie

“Analyse en vergelijking CPB OBI-doorrekeningen VP – FvD”

De **Vrijzinnige Partij (VP)** heeft in de aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 haar verkiezingsprogramma “De basis op orde” opgesteld. De VP heeft daarin haar model voor de invoering van een basisinkomen opgenomen. Dat is ter beoordeling aan het Centraal Plan Bureau (CPB) voorgelegd. Die beoordeling maakt deel uit van de CPB rapportage 'Keuzes in Kaart 2018 - 2021', een analyse van elf verkiezingsprogramma's (februari 2017).

Het **Renaissance Instituut**, wetenschappelijk bureau van **Forum voor Democratie (FvD)**, heeft samen met econometrist prof Wouter Keller een model uitgewerkt ter vereenvoudiging van ons fiscale en sociale stelsel. Dat gebeurde op initiatief van het Renaissance Instituut, naar aanleiding van Kellers opinieartikel in Elseviers Weekblad van september 2019. Ook dit model is door FvD ter beoordeling voorgelegd aan het Centraal Planbureau, dat zijn conclusies in 14 februari 2020 publiceerde in een rapport met de weinig handzame titel 'Doorrekening stelselherziening sociale zekerheids- en belastingstelsel FvD'.

De Vrijzinnige Partij heeft deze beide voorstellen met elkaar vergeleken. Dat is tot op zekere hoogte een vorm van 'appelen met peren vergelijken', maar vanwege het belang van het centrale onderwerp -beide voorstellen bevatten immers een variant van een basisinkomen- is dat toch van belang.

Deze analyse is daarom vooral gericht op dat centrale thema, als grootste gemene deler. Daar waar in het vervolg van dit stuk wordt gesproken van VP-model of FvD-model betreft dat de bovengenoemde CPB beoordelingen ervan. Geen rekening wordt gehouden met het feit dat de voorstellen betrekking hebben op verschillende regeerperioden en dus door het CPB niet met precies hetzelfde zogenaamde 'basispad' zijn vergeleken. Ook de bedragen in de beide rapportages zijn daardoor niet uitwisselbaar.

Wat ziet FvD als het op te lossen probleem?

In de woorden van het Renaissance Instituut:

Het huidige systeem van belastingen en toeslagen houdt armoede in stand. Meer of harder werken loont voor grote groepen Nederlanders amper. Zelfstandige ondernemers (ook ZZP'ers) hebben geen sociaal vangnet, omdat alle regels gebaseerd zijn op werken in loondienst. En van iedere euro extra inkomen, gaat het merendeel naar de schatkist. Het opgetuigde systeem van belastingen, heffingen, kortingen, toeslagen en premies is te complex. Dat leidt tot grote uitvoeringsproblemen bij de Belastingdienst.

Het gaat dus primair om het wegnemen van de armoedeval en de uitvoeringsproblemen bij de belastingdienst. Dat ook de zelfstandigen door de gekozen oplossing onder hetzelfde sociale vangnet komen te vallen als de werknemers is daarbij een gewenst neveneffect.

Wat wil de VP?

Het VP-programma is uiteraard veel breder en beslaat een scala van beleidsterreinen. Binnen dat geheel is de invoering van een basisinkomen als de primaire beleidsdoelstelling van de VP te beschouwen (de VP investeert er ruim 82 miljard in). Daarnaast wordt flink geïnvesteerd in de zorg (circa 11 miljard). Alle andere posten zijn, althans budgettair bezien, van minder belang en blijven daarom in deze vergelijking grotendeels onbesproken.

Wat houdt het FvD voorstel in?

FvD wil de sociale minimumuitkeringen Bijstand (Participatiewet inclusief toeslagen) en AOW (inclusief inkomensondersteuning) afschaffen en vervangen door een heffingskorting (voor mensen die genoeg belastbaar inkomen hebben), casu quo een negatieve belasting (voor mensen die geen of te weinig belastbaar inkomen hebben). Vanwege die dubbele betekenis noemt men dit een "verzilverbare heffingskorting". FvD wil daarnaast de Huurtoeslag, de Zorgtoeslag, de Kinderbijslag, het Kindgebonden Budget en de Kinderopvangtoeslag als aparte regelingen afschaffen en de bedragen die er voor rechthebbenden mee gemoeid zijn opnemen in de standaardtoelage. Deze toelage wordt berekend en toegekend op **huishoudensniveau**.

Voor huishoudens met een "hoofdkostwinner" onder de AOW-leeftijd wordt de toelage berekend op basis van de huidige bijstandssystematiek en voor ouderen op basis van het huidige netto AOW-niveau.

Die basis wordt zoals gezegd vermeerderd met de kindtoelagen en de bedragen aan Zorg- en Huurtoeslag waarop momenteel recht bestaat voor mensen met uitsluitend bijstand, c.q. AOW. De gezinstoelage wordt verminderd met € 1700,- per jaar voor iedere tot het gezin behorende volwassene beneden de AOW-leeftijd. Wie geen inkomen uit arbeid heeft kan deze korting voorkomen door het uitvoeren van vrijwilligerswerk.

Belastingheffing over het inkomen blijft in theorie individueel en kent voor mensen beneden de AOW-leeftijd ongeacht de hoogte van het inkomen een vlak tarief van 50%. Voor personen boven de AOW-leeftijd geldt een tweeschijvenstelsel, met een tarief van 32% over het inkomen tot € 38.000 per jaar en 50% over het inkomen daarboven. Daarbij worden alle bestaande heffingskortingen afgeschaft, evenals de hypotheekrenteaftrek (met inbegrip van het eigenwoningforfait), de zelfstandigenaftrek en andere aftrekposten voor zelfstandigen. De ouderenkorting wordt overigens wel meegenomen bij het bepalen van de netto AOW-uitkering waarop de nieuwe standaardtoelage voor gepensioneerden wordt berekend.

Wat hield het VP-voorstel in?

De VP wil een Onvoorwaardelijk Basisinkomen (OBI) van € 10.000 **individueel** per volwassene per jaar met een toeslag ("kopje") voor alleenstaanden. Die toeslag bedraagt voor een alleenstaande 65-plusser € 4.500 per jaar en voor een alleenstaande 65-minner € 1.950 per jaar. Bij die laatste categorie wordt het "kopje" verrekend met eventueel inkomen uit andere bron.

Tegenover de invoering van dit basisinkomen staat afschaffing van de AOW (inclusief IO), de bijstand en toeslagen daarop. Het basisinkomen wordt verrekend met uitkeringen ingevolge de ANW, WW, AO en ZW.

De toeslagen (Huur, Zorg, Kinderen) blijven in aangepaste vorm bestaan. De vermogenstoets voor de vaststelling daarvan ook; die wordt voor alle regelingen gelijk.

De belastingheffing over het inkomen uit werk en woning (box 1) kent bij de VP een aantal wijzigingen. Het voorstel behelst een stelsel met vijf schijven (in plaats van de huidige twee), inclusief een vermogensaanwasheffing en een toptarief voor de hoogste inkomens. De algemene heffingskorting en de inkomensafhankelijke combinatiekorting worden afgeschaft, evenals de diverse vormen van ondernemersaftrek. De hypotheekrenteaftrek wordt beperkt tot 65% van de betaalde rente. De arbeidskorting wordt vastgesteld op een lager (maar vast) bedrag. De alleenstaande-ouderenkorting wordt afgeschaft, maar voor lagere inkomens wordt de reguliere ouderen-korting met € 1.764 verhoogd.

Daarnaast zijn er enkele kleinere specifieke aanpassingen in het fiscale stelsel mede gericht op de dekking van de kosten voor het invoeren van een basisinkomen.

Budgettaire gevolgen

Per saldo geeft het **FvD-model** (ex ante) een positief EMU-saldo van € 1,3 miljard, maar dat is geflatteerd. Omdat het voorzienbare negatieve (ex post) effect van circa € 12 miljard wegens het wegvallen van belastinginkomsten over de afgeschafte bruto-uitkeringen niet door het CPB is meegenomen. Eigenlijk zouden we dus moeten spreken van een negatief EMU-saldo van circa € 10,7 miljard.

Het CPB laat niet zien of er bij de verlaging van de standaardtoelagen voor mensen beneden de AOW-leeftijd (ingeboekt als een besparing van € 17,5 miljard) rekening is gehouden met uitbetaling van de 'participatietoelage' vanwege vrijwilligerswerk. Mocht dat niet het geval zijn, dan kan dat -maximaal- een extra negatief verschil opleveren van ruim een miljard, dus een **negatief EMU-saldo** van circa **€ 12 miljard**

Wat is het budgettaire effect van het VP-model?

Het CPB berekent een **negatief EMU-saldo** van **€ 25,2**. Dat is conform de gehanteerde (ex ante) rekenmethode van het CPB, maar gelet op het bijzondere aspect van het invoeren van een OBI, dat over een brede linie positieve macro-economische effecten heeft, geeft het buiten beschouwen laten daarvan een scheef beeld. Die correctie is door het CPB niet toegepast omdat dan de vergelijkbaarheid met andere verkiezingsprogramma's op basis van gelijke uitgangspunten niet gerealiseerd kon worden.

Meer economische groei dan het basispad (0,4%-punt extra), hogere besteedbare huishoudinkomens die leiden tot 1,4%-punt meer consumptie. Hogere bestedingen door de overheid en door de bedrijven. Daartegenover wat meer inflatie (0,4%-punt) met een miniem nadelig effect op de export. In de marktsector iets lagere (reële) contractlonen en handhaving van het basispad op het stuk van de lagere reële arbeidskosten.

Een lager werkloosheidspercentage en een hoger arbeidsvolume (gewerkte uren), althans op de korte termijn (op de lange termijn voorziet het CPB een daling van de werkgelegenheid). De AIQ (Arbeidsinkomensquote) daalt volgens het CPB met 1,1%-punt door een toename van de productiviteit.

Al deze positieve (ex post) effecten zouden ongetwijfeld het negatieve EMU-saldo verzachten, maar ze worden in de beschouwing van het CPB niet gekwantificeerd.

Inkomenseffecten

Bij zijn beoordeling van de inkomenseffecten van het **FvD-model** wijst het CPB er terecht op dat die niet beschouwd mag worden als een koopkrachtraming zoals het CPB die doorgaans geeft. Het gaat hier om het inkomenseffect dat is toe te schrijven aan dit specifieke pakket van maatregelen. Bij de reguliere koopkrachtraming wordt naar het geheel van maatregelen gekeken, evenals naar de economische ontwikkelingen, zoals die van lonen en prijzen.

Huishoudens met een lager of middeninkomen uit arbeid of bovenminimale werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering gaan er bij FvD het meest op vooruit. De huidige bijstandsgerechtigden gaan erop achteruit, evenals de gepensioneerden met meer dan alleen AOW. Dit zijn de enige groepen waarbij het inkomenseffect vooral gerelateerd is aan het loonniveau. Bij de andere huishoudens is de mutatie niet zozeer afhankelijk van de fiscale aspecten van het FvD-model, maar veel meer van de de-individualisering die het model kenmerkt. Het CPB schrijft bijvoorbeeld, dat de hogere inkomens er in doorsnee op achteruit zullen gaan. Dat komt echter niet door het belastingtarief, maar door het feit dat er verhoudingsgewijs in die categorie vaker sprake is van twee werkenden die relatief vaker in een eigen huis wonen. De spreiding van de inkomenseffecten is in het FvD-model "fors" zegt het CPB met gevoel voor understatement.

Daarom is het weinig zinvol om naar de gemiddelden per inkomenscategorie te kijken. Bij dergelijke uiteenlopende waarden is het gemiddelde een nietszeggend getal. Het is veel relevanter om de gemiddelde mutaties te bezien naar samenwoningsvorm.

Over alle inkomenscategorieën bezien gaan de alleenverdieners er (gemiddeld 19%) op vooruit en de tweeverdieners gaan er (gemiddeld 2,3%) op achteruit. Voor alleenstaande werkenden pakt het FvD-model licht positief uit (gemiddeld 3,4%).

Eveneens over alle inkomenscategorieën gerekend gaan de gezinnen met kinderen er (in doorsnee met 2,4%) op achteruit.

Inkomenseffecten van het VP-model

In het VP-model gaan **alle** categorieën huishoudens er gemiddeld op **vooruit**. De laagste inkomens niet veel (1,7%), de middeninkomens (tot vijf maal wettelijk minimumloon) 4%. Zelfs de hoogste inkomens gaan er gemiddeld nog steeds op vooruit (2,7%), ondanks een hoger tarief in de inkomstenbelasting, een hogere vermogensaanwasheffing en beperking van de hypotheekrenteaftrek. Daarmee was de VP van alle beoordeelde politieke partijen het meest gunstig voor de inkomens in Nederland.

Als gekeken wordt naar andere aspecten dan de hoogte van het inkomen gaan werkenden er meer op vooruit dan niet-werkenden en alleenverdieners meer dan tweeverdieners.

De gepensioneerden gaan er het minst op vooruit, slechts een paar tienden van een procent. De spreiding van de inkomenseffecten is veel minder groot dan in het FvD-model.

De gemiddelden bevinden zich op een bandbreedte van +0,2% tot +7,6%, wat dus onverlet laat dat er in bepaalde situaties sprake kan zijn van inkomensachteruitgang. Dat betreft met name de alleenstaande uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden met een hoog aanvullend pensioeninkomen.

Arbeidsaanbodeffecten

Bij het duiden van de arbeidsaanbodeffecten, berekend met het MICSIM model, spreekt het CPB in 2020 bij het **FvD-model** niet meer zoals voorheen, over banen of arbeidsvolume, maar over het arbeidsaanbod. Volgens het CPB zal door de invoering van het FvD-model het arbeidsaanbod per saldo met 3,3% dalen. Dit is de resultante van een negatieve stimulans tot werken voor personen die het inkomen van hun huishouden zien toenemen en de positieve stimulans voor personen die meer zouden kunnen en willen werken, maar daar tot dusver door de bestaande 'armoedeval' van werden weerhouden.

Het CPB trekt geen conclusies bij dit cijfer, althans niet expliciet. De impliciete suggestie is dat de mutatie van het arbeidsaanbod (op termijn) wel degelijk leidt tot een evenredige mutatie van het arbeidsvolume. De voorspelde daling van het arbeidsaanbod wordt niet vertaald naar een effect op de belastingopbrengst.

Het VP-model

Voor de korte termijn voorzagt het CPB een daling van de werkloosheid en een toename van het arbeidsvolume (gewerkte uren) als gevolg van de toename van de bestedingen. Voor de lange termijn echter, ging het CPB er in 2017 nog van uit dat een daling zou optreden van de structurele werkgelegenheid met maar liefst 4,8%. Dit op basis van zijn toen gehanteerde zeer omstreden theorie dat -op de lange termijn- een lager arbeidsaanbod (van werkzoekenden) zich onvermijdelijk vertaalt naar een (evenredige!) daling van het aantal banen.

Vergelijking van de bedragen van het OBI bij enkele standaardsituaties

In de onderstaande overzichten is voor een aantal categorieën van huishoudens aangegeven in welk bedrag het model op minimumniveau resulteert bij FvD, resp. VP.

De toeslagen voor huur en zorg zijn er in meegenomen, evenals de kindregelingen.

In het VP-model is voorzien in een verlaging van de zorgtoeslag vanwege de afschaffing van het eigen risico in de zorg. In de CPB rapportage is niet aangegeven in welke mate dat gebeurt, daarom is deze verlaging hier standaard gesteld op 25%. Het eindresultaat is in het VP-model doorgaans gunstiger dan in het FvD-model, behalve bij de alleenstaanden. Bij gepensioneerde alleenstaanden is het slechts een minimaal verschil, maar bij de werkende alleenstaanden beneden de AOW-leeftijd valt het resultaat bij FvD duidelijk hoger uit, althans als ze werken.

Tabel Vergelijking Modelberekeningen (in Euro)

Modelberekeningen Bijstand plus toeslagen 2020	FvD	VP	
Alleenstaande volwassene z.k. beneden 66 jaar			
Basis bijstandsuitkering incl. VT	1052,32	995,83	
Maximale huurtoeslag (max huur 737,- per maand)	370,00	370,00	
Zorgtoeslag	105,00	78,75	
Participatieforfait	-141,67	0,00	
Totaal	1385,65	1444,58	
Echtpaar z.k. beiden beneden 66 jaar			
Basis bijstandsuitkering incl. VT	1503,31	1666,67	
Maximale huurtoeslag (max huur 737,- per maand)	320,00	320,00	
Zorgtoeslag	200,00	150,00	25% omb.
Participatieforfait	-283,33	0,00	
Totaal	1739,98	2136,67	
Echtpaar met twee kinderen (12 en 10 jaar)			
Basis bijstandsuitkering incl. VT	1503,31	1666,67	
Maximale huurtoeslag (max huur 737,- per maand)	350,00	350,00	
Zorgtoeslag	200,00	150,00	25% omb.
Participatieforfait	-283,33	0,00	
Kindgebonden Budget	200,00	200,00	
Kinderopvangtoeslag	0,00	0,00	
Kinderbijslag	180,00	180,00	
Totaal	2149,98	2546,67	
Alleenstaande met uitsluitend AOW			
Basis netto AOW incl. VT en Ouderen(heff)korting	1210,16	1212,50	
Maximale huurtoeslag (max huur 737,- per maand)	370,00	370,00	
Zorgtoeslag	105,00	78,75	25% omb.
Totaal	1685,16	1661,25	
Echtpaar met uitsluitend AOW			
Basis netto AOW incl. VT en Ouderen(heff)korting	1586,52	1666,67	
Maximale huurtoeslag (max huur 737,- per maand)	370,00	370,00	
Zorgtoeslag	180,00	135,00	25% omb.
Totaal	2136,52	2171,67	

Word het doel bereikt?

Het **FvD-model** slaagt grotendeels in zijn opzet waar het gaat om het wegnemen van de huidige, bestaande armoedeval. Alle inkomensafhankelijke toeslagen worden toegevoegd aan het minimumniveau. Tegelijkertijd echter, introduceert FvD een nieuwe inkomensafhankelijke toeslag, hier 'participatietoeslag' genoemd. Daar kunnen mensen aanspraak op maken die geen betaald werk hebben, maar vrijwilligerswerk doen. Wie dus in het genot is van een dergelijke toeslag (€ 141,67 per maand) en vervolgens betaald werk gaat verrichten verliest de toeslag weer. Net als bij de huidige inkomensafhankelijke toeslagen. Dat betekent dus een nieuwe armoedeval.

Doordat de standaardtoeslag voor iedereen op gelijke wijze wordt bepaald verdwijnt het onderscheid tussen werknemers en zelfstandigen. Daarmee wordt in een sociaal vangnet voor ZZP-ers voorzien.

Het FvD-model faalt echter op het punt van vereenvoudiging van de regelingen en oplossing van de uitvoeringsproblemen bij de belastingdienst. De basisregelingen (bijstand, AOW, kindtoeslagen) worden formeel-juridisch afgeschaft, maar in feite verdwijnen ze niet. Weliswaar vervalt de inkomensstoets, maar de toets op de gezinssituatie blijft. Kort gezegd, de toets wordt eenvoudiger, maar het aantal gevallen waarin die moet worden toegepast wordt een veelvoud van het huidige aantal. Dat moet allemaal worden uitgevoerd door diezelfde belastingdienst die nu al kampt met onoverkomelijke uitvoeringsproblemen. Bovendien mag, gelet op de onaanvaardbaar grote verschillen qua inkomenseffecten, verwacht worden dat de politiek zal besluiten tot reparatiewetgeving, waardoor de uitvoeringsproblemen nog verder zouden toenemen.

De complexiteit van de materie is bovendien niet opgelost na de implementatie van het FvD-model. Integendeel, dan begint het pas. In feite vormt vanaf dat moment de gehele volwassen bevolking van Nederland het nieuwe uitkeringsbestand. Van al die 14 miljoen gerechtigden moet worden bijgehouden wie met wie een huishouden vormt, welke kinderen er zijn en door wie ze worden onderhouden en of er van erkende kinderopvang gebruik wordt gemaakt. Ook het angstig-bemoeizuchtige idee van de 'participatietoeslag' voor mensen zonder baan kan (afhankelijk van de nadere invulling) grote uitvoeringsproblemen opleveren.

Het **VP-model** slaagt in zijn doelstelling om een Onvoorwaardelijk Basisinkomen in te voeren. Vergeleken met het FvD-model is het grootste onderscheid dat de VP de toeslagen voor huur en zorg en de kindregelingen er buiten laat. Die voorzieningen blijven (in aangepaste vorm) bestaan. Het OBI van de VP vervangt alleen de kern, namelijk de bijstand en de AOW. En het maakt de regeling inkomens- en vermogensafhankelijk, waardoor een OBI voor alle volwassen burgers ontstaat. Meer verdienen leidt niet tot een lager basisinkomen. Een armoedeval wordt zo voorkomen. Positief is daartegenover, dat verreweg de meeste huishoudens er bij de VP in koopkracht op vooruit gaan en dat er een minder grote spreiding is in de koopkrachtmutaties. Dat gaat wel vanuit de beperkte CPB-berekeningswijze ten koste van een groter negatief EMU-saldo, hetgeen zo op de langere termijn uiteraard niet houdbaar is. De eerder aangedragen VP-oplossingen om dit te ondervangen zouden dan ook nader doorgerekend moeten worden. Deze oplossingen zijn door het CPB buiten de beoordeling zijn gelaten vanwege de gelijke vergelijkingsmethodiek tussen politieke partijen.

Implementatie en uitvoering

Beide modellen, zowel dat van de VP-2017 als dat van FvD-2020 betekenen een ingrijpende verandering in ons bestaande sociale stelsel. Beide schaffen de bijstand en de AOW af en beide geven een basisuitkering aan iedere volwassen burger, onafhankelijk van diens inkomen of vermogen. Bij beide modellen is de financiering niet alleen gebaseerd op de huidige overdrachtsuitgaven in de sfeer van AOW en bijstand, maar ook op de uitvoeringskosten ervan.

Zowel bij FvD als bij de VP wordt de uitvoering van het nieuwe stelsel ondergebracht bij de Belastingdienst. De VP bezuinigt zelfs taakstellend op de apparaatskosten van de belastingdienst vanwege de invoering van het OBI.

Bij beide modellen lijkt de implementatie een bijzondere opgave. Een overgang van het type 'big bang' (op één moment het oude afschaffen en het nieuwe optuigen) zal uitdagend worden en vraagt zorgvuldige voorbereiding.

Anderzijds zou een geleidelijke invoering veel overdrachtsproblematiek en extra uitvoeringskosten teweegbrengen, omdat de oude uitvoeringsorganen blijven bestaan terwijl het nieuwe al in functie moet zijn getreden.

Beide modellen maken het OBI afhankelijk van de leefwijze (verschil tussen alleenstaanden en samenwonenden). Dat aspect leidt tot een uitkeringsadministratie met een hoge mutatiegraad en een hoge fraudegevoeligheid.

Financiering

Voor wat betreft de financiering beperkt het FvD-model zich volledig tot het domein van de inkomstenbelasting. Het is binnen dat gesloten systeem in feite een herverdelingsoperatie met tamelijk willekeurige uitkomsten.

Het **VP-model** probeert naast de burgers ook de bedrijven en kapitaalbezitters meer te laten bijdragen, door hogere tarieven in de winstbelasting, beperking van de aftrekbaarheid van rente door bedrijven, een robotbelasting, een belasting op uitgaande rente en royalty's en ook een "financiële transactiebelasting". Bedrijven gaan daardoor in totaal zo'n zes miljard meer bijdragen. Er zijn een paar bronheffingen bij, wat in de regel de meest effectieve methode is. Het VP-model maakt dan ook deel uit van een politiek programma; het is geen oplossing voor een single issue, zoals dat van FvD.

Beleidsvisie

Op het gebied van de bredere beleidsvisie verschillen de beide partijen in hun modellen nogal.

In het FvD-model wordt het hele sociale vangnet opgedoekt omwille van systeem-technische en fiscale vereenvoudiging. Het FvD-model is een adequate technocratische oplossing voor een ernstig knelpunt in ons sociale stelsel, maar het keiharde effect is dat de zwakken in onze samenleving het verder zelf maar moeten zien te redden. FvD gaat er blijkbaar van uit dat de armoede vanzelf wel zal verdwijnen als je de armoedeval wegneemt. Zelfs -of misschien wel juist- als je daarbij de inkomens van de bijstandsgerechtigden verlaagt, zoals in het FvD-model het geval is. Dan zullen die 'labbekakken' (zoals ex-VNO-NCW voorzitter De Boer ze ooit noemde) wel aan het werk gaan, zo is blijkbaar de gedachte.

In het **VP-model** is dat anders. Daar wordt met het OBI een stevige basis gelegd voor alle burgers en wordt de betutteling die verbonden is met sollicitatieverplichtingen afgeschaft. Maar het VP-OBI fungeert niet als afkoop voor alle overige ondersteuning voor de zwakste medeburgers. Dat heeft tot gevolg dat de kans op een armoedeval niet volledig wordt weggenomen, maar de VP laat tenminste niemand in de kou staan.

Verantwoording

De analyse is opgesteld door:

Bert Voorneveld, moderator economieblog www.deinnovatieconomie.nl
en Norbert Klein, voormalig Tweede Kamerlid

www.vrijzinnigepartij.nl

contact@vrijzinnigepartij.nl

27 mei 2020